

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2022/23:SfU2

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för 2023 inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom, som uppgår till ca 55,4 miljarder kronor. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag som förts fram i motioner. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om ändringar i socialförsäkringsbalken och om bemyndigande om ekonomiska åtaganden. Även regeringens förslag om mål för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom godkänns. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (S, V, C, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2022/23:1 inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Tre yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2022/23.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Budgetprocessen i riksdagen	5
Utskottets överväganden.....	7
Mål för utgiftsområde 11	7
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 11	9
Statens budget inom utgiftsområde 11	11
Särskilda yttranden	17
1. Statens budget inom utgiftsområde 11, punkt 2 (S).....	17
2. Statens budget inom utgiftsområde 11, punkt 2 (V)	18
3. Statens budget inom utgiftsområde 11, punkt 2 (C)	18
4. Statens budget inom utgiftsområde 11, punkt 2 (MP)	19
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	21
Propositionen	21
Motioner från allmänna motionstiden 2022/23	21
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och motionärernas anslagsförslag	22
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens lagförslag	23

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Mål för utgiftsområde 11

Riksdagen godkänner det mål för utgiftsområde 11 som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 11 punkt 2.

2. Statens budget inom utgiftsområde 11

a) Anslagen för 2023

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 11 enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 11 punkt 4 och avslår motionerna

2022/23:1959 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V),

2022/23:2103 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) och

2022/23:2210 av Martina Johansson m.fl. (C).

b) Lagförslaget

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 11 punkt 1.

c) Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2023 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Pensionsmyndighetens behov av likviditet vid handel med fondandelar som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 12 000 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 11 punkt 3.

Stockholm den 13 december 2022

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Jessica Rosencrantz

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jessica Rosencrantz (M), Ludvig Aspling (SD), Anders Ygeman (S)*, Sanne Lennström (S)*, Kalle Olsson (S)*, Åsa Eriksson (S)*, Ola Möller (S)*, Magnus Resare (M), Ingemar Kihlström (KD), Martina Johansson (C)*, Nima Gholam Ali Pour (SD), Annika Hirvonen (MP)*, Mauricio Rojas (L), Daniel Persson (SD), Caroline Högström (M) och Tony Haddou (V)*.

* Avstår från ställningstagande under punkt 2, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2022/23:1 i de delar som gäller utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2022/23. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 3. Motionsförslagen finns också i bilaga 1.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2023 och de avvikelser från dessa som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet föreslår i sina respektive budgetmotioner.

Finansutskottet har föreslagit att riksdagen ska ställa sig bakom den utgiftsram för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom för 2023 som regeringen föreslagit (bet. 2022/23:FiU1). Regeringen har föreslagit att utgiftsramen ska bestämmas till 55 394 136 000 kronor (prop. 2022/23:1). Riksdagen väntas den 13 december 2022, efter att detta betänkande justerats, fatta beslut med anledning av finansutskottets förslag. Socialförsäkringsutskottets ställningstagande i detta betänkande till hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen bygger på förutsättningen att riksdagen fastställer ramen för utgiftsområde 11 i enlighet med finansutskottets förslag.

Under beredningen av ärendet har Pensionsmyndighetens generaldirektör Daniel Barr informerat utskottet om myndighetens arbete.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Riksdagens ställningstagande till anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden för utgiftsområdet ska göras genom ett enda beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att

behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335). Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 11 i budgetpropositionen. Genomgången är ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att målet för utgiftsområdet och regeringens resultatredovisning behandlas först. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 11, vilket inkluderar ett lagförslag om justering av den nedre inkomstgränsen i det särskilda bostadstillägget. I detta avsnitt behandlas även regeringens förslag till bemyndigande.

Utskottets överväganden

Mål för utgiftsområde 11

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag till mål för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Propositionen

Regeringen föreslår ett nytt mål för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom:

Målet för utgiftsområdet är att förmånerna ska bidra till en god ekonomisk standard för kvinnor och män, såväl ensamstående som sammanboende, med låg eller ingen inkomstgrundad pension.

Det föreslagna målet ska ersätta de nuvarande fem målen:

- Kvinnor och män med låg eller ingen inkomstgrundad pension ska garanteras ett värdesäkrat grundskydd.
- Efterlevande make ska ges ett rimligt ekonomiskt stöd för att klara omställningen efter ett dödsfall.
- Administration och förvaltning av ålderspensionssystemet ska bedrivas kostnadseffektivt och till nytta för pensionärer och pensionssparare.
- Informationsgivningen ska ge pensionsspararna goda möjligheter att bedöma sin samlade framtida pension och vad som påverkar den.
- Kunskapen om livsinkomstprincipens betydelse för den framtida pensionen ska öka för kvinnor och män.

Målen för utgiftsområdet har fastställts av riksdagen (prop. 2017/18:1 utg.omr. 11, bet. 2017/18:SfU2, rskr. 2017/18:111) och har gällt sedan 2018. Målen syftar till att fånga ett brett spektrum av frågor som är kopplade till utgiftsområdet. De är inriktade mot såväl grundskyddet som efterlevandeförmåner för vuxna och Pensionsmyndighetens administration.

Regeringen har gjort en genomlysning av målen och anger att de behöver ändras för att bättre spegla det huvudsakliga syftet med utgiftsområdet. Avsikten med förslaget är att sätta fokus på det huvudsakliga syftet med utgiftsområdet, dvs. ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Regeringen anger att det nuvarande målet ”Kvinnor och män med låg eller ingen inkomstgrundad pension ska garanteras ett värdesäkrat grundskydd” redan är uppfyllt i sig självt eftersom grundskyddet är prisindexerat och följaktligen också värdesäkrat. Att ersätta ”ska garanteras ett värdesäkrat grundskydd” med ”förmånerna ska bidra till en god ekonomisk standard” innebär enligt regeringen att målet bättre uttrycker utgiftsområdets syfte och lämnar

ett större utrymme för att följa och utvärdera den ekonomiska situationen för pensionärer. Regeringen anger att förslaget innebär att ett större fokus läggs på den ekonomiska standarden bland pensionärer i stället för förmånernas reala värde.

Ensamstående kvinnor är den grupp av pensionärer som sett över tid har störst andel personer med låg ekonomisk standard. Kvinnor lever i genomsnitt längre än män och blir därmed i större utsträckning ensamstående. Därtill har kvinnor ofta en lägre allmän pension till följd av att de tidigare har förvärvsarbetat i lägre grad och i genomsnitt haft en lägre lön än män. Regeringen anser därför att det är viktigt att målet för utgiftsområdet belyser att förmånerna ska bidra till en god ekonomisk standard för ”såväl ensamstående som sammanboende” kvinnor och män. Mot bakgrund av detta föreslår regeringen att det nuvarande målet ersätts med ”Målet för utgiftsområdet är att förmånerna ska bidra till en god ekonomisk standard för kvinnor och män, såväl ensamstående som sammanboende, med låg eller ingen inkomstgrundad pension”.

Vidare föreslår regeringen att målet ”Efterlevande make ska ges ett rimligt ekonomiskt stöd för att klara omställningen efter ett dödsfall” upphör. Inom ramen för detta mål följer regeringen i nuläget upp omställningspensionen och änkepensionen. Dessa förmåner bedöms av regeringen även kunna följas upp genom det föreslagna nya målet. Omställningspension är en förmån som förhållandevis få personer får. Regeringen bedömer att ett särskilt mål för omställningspension därför är oproportionerligt och anger även att denna förmån följs upp i andra sammanhang av såväl Regeringskansliet som Pensionsmyndigheten.

Regeringen anger att när det gäller målet om administration och förvaltning bär ålderspensionssystemet sina egna kostnader, och lägre administrationskostnader innebär därmed också en mindre belastning på pensionssystemet, vilket är till nytta för pensionärer och pensionssparare. Att Pensionsmyndighetens verksamhet ska bedrivas effektivt regleras i 3 § myndighetsförordningen (2007:515) och regeringen anser att detta därför inte bör utgöra ett mål för utgiftsområdet. Att kvinnor och män får nödvändig information för att kunna bedöma sin framtida pension är enligt regeringen viktigt för att möjliggöra för personer att fatta beslut utifrån sina egna förutsättningar. Det är därför av vikt att Pensionsmyndigheten även fortsättningsvis verkar för möjligheten för enskilda att få en lättillgänglig bild av såväl den allmänna pensionen som övriga pensionsformer. Detta finns också tydligt angivet i förordningen (2009:1173) med instruktion för Pensionsmyndigheten och bör därför enligt regeringen inte utgöra ett mål för utgiftsområdet.

Regeringen poängterar att förslaget om att de tre målen med åligganden för Pensionsmyndigheten ska upphöra inte ska förstås som att arbetet med informationsverksamheten eller kostnadseffektivitet hos myndigheten bör vara mindre prioriterade frågor för myndigheten än tidigare. Avsikten är endast att undvika dubbelrapportering från myndigheten. Regeringen föreslår mot bakgrund av detta att de tre mål som avser Pensionsmyndighetens verksamhet ska upphöra.

Utskottets ställningstagande

I propositionen föreslår regeringen att de nuvarande målen för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom ska upphöra och ersättas av ett enda mål. Regeringens avsikt med förslaget är att sätta fokus på det huvudsakliga syftet med utgiftsområdet, dvs. ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Utskottet delar regeringens bedömning när det gäller ett nytt mål för utgiftsområde 11. Härutöver vill utskottet i sammanhanget understryka vikten av att regeringen tar fram resultatindikatorer som visar måluppfyllelse för det nya målet.

Utskottet tillstyrker med det anförda proposition 2022/23:1 utgiftsområde 11 punkt 2.

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 11

Propositionen

Efter ett val som inneburit ett regeringsskifte ska budgetpropositionen överlämnas till riksdagen inom tre veckor efter det att en ny regering har tillträtt. Det har inte varit möjligt för regeringen att ge den redovisning av resultat som enligt budgetlagen ska ingå i budgetpropositionen ett innehåll som fullt ut återspeglar regeringens politik.

Regeringen redovisar sin bedömning av måluppfyllelsen av de mål som gäller för 2021–2022.

Regeringen anger att grundskyddet har stor betydelse för att minska andelen pensionärer med låg ekonomisk standard. 49 procent av alla ensamstående kvinnor som är pensionärer skulle ha haft en låg ekonomisk standard om inte grundskyddet hade funnits, jämfört med 32 procent med grundskydd. För män är motsvarande andelar 29 procent respektive 22 procent.

Mot bakgrund av att garantipensionen och äldreomsorgsstödet är värdesäkrade genom kopplingen till prisbasbeloppet och att det fortsätter vara en liten andel personer som har en bostadskostnad över bostadskostnadstaket bedömer regeringen att målet om ett värdesäkrat grundskydd är uppfyllt.

Efterlevandepension till vuxna består av förmånerna änkepension och omställningspension. Båda förmånerna syftar till att ge ett ekonomiskt skydd till efterlevande. Regeringen anger att förmånerna bidrar till att höja den ekonomiska standarden för många som får dem och bedömer att målet om att en efterlevande make ska ges ett rimligt ekonomiskt stöd för att klara omställningen efter ett dödsfall är uppfyllt.

Regeringen bedömer att vissa delar av Pensionsmyndighetens ärendehandläggning fungerar väl, medan andra delar uppvisar brister. Den långa handläggningstiden inom bostadstillägget är bekymmersam. Resultaten har förbättrats något sedan föregående år, men det är enligt regeringen viktigt att resultaten fortsätter att förbättras. Mot bakgrund av detta bedömer regeringen att myndighetens resultat när det gäller målet om att administrationen för ålderspensionssystemet ska bedrivas kostnadseffektivt och till nytta för

pensionärer och pensionssparare endast till viss del är uppfyllt.

Antalet användare av prognostjänsten min pension.se fortsätter att öka, vilket ger fler pensionssparare möjlighet att bedöma sin framtida pension. Regeringen bedömer att målet om att informationsgivningen ska ge pensionspararna goda möjligheter att bedöma sin samlade framtida pension och vad som påverkar den är uppfyllt.

Samtidigt som antalet prognoser fortsätter att öka går det enligt regeringen inte att se någon nämnvärd ökning vad gäller kvinnors och mäns kunskap om livsinkomstens betydelse. Andelen som har kännedom om vilka faktorer som har störst betydelse för pensionen har inte förändrats nämnvärt de senaste åren. Regeringen bedömer att målet om att kunskapen om livsinkomstens betydelse ska öka för kvinnor och män endast delvis är uppfyllt.

Utskottets bedömning

Utskottet noterar att det som en följd av snäva tidsramar inte har varit möjligt för regeringen att ge resultatredovisningen ett fullödigt innehåll. Utskottet utgår från att nästa års budgetproposition kommer att innehålla en sedvanlig resultatredovisning när det gäller utgiftsområde 11, i enlighet med budgetlagens krav och i förhållande till det mål som gäller då.

Utskottet vill dock framhålla att utformningen av resultatredovisningen av utgiftsområde 11 gör innehållet lättöverskådligt och att användningen av diagram och tabeller, ofta med värdena uppdelade på kvinnor respektive män, gör redovisningen tydlig.

Vidare kan konstateras att regeringens redovisning av måloppfyllelsen när det gäller målet att kvinnor och män med låg eller ingen inkomstgrundad pension ska garanteras ett värdesäkrat grundskydd är utförlig. Regeringen bedömer att målet är uppfyllt, bl.a. mot bakgrund av att senare förstärkningar av bostadstillägget har haft effekt. Redovisningen när det gäller detta mål omfattar vidare en undersökning av hur grundskyddet påverkar den ekonomiska situationen för de pensionärer som tar del av det. Undersökningen visar såväl andelen pensionärer som lever i materiell fattigdom som andelen pensionärer med låg ekonomisk standard. Regeringens bedömning är att pensionsystemets grundskydd bidrar till att minska andelen pensionärer med låg ekonomisk standard och andelen som lever i materiell fattigdom.

Statens budget inom utgiftsområde 11

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom enligt regeringens förslag, antar regeringens förslag till ändringar i socialförsäkringsbalken och lämnar det bemyndigande som regeringen har begärt. Motionärernas alternativa förslag till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 11 avslås.

Jämför särskilt yttrande 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

Anslaget 1:1 Garantipension till ålderspension

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 Garantipension till ålderspension bestäms till 25 629 100 000 kronor för 2023. Anslaget får användas för utgifter för garantipension till ålderspension samt särskilt pensionstillägg enligt socialförsäkringsbalken och lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken (förkortad införandelagen).

Riksdagen beslutade i juni 2022 (prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:463) att höja grundnivån i garantipensionen med 1 000 kronor per månad fr.o.m. augusti 2022, vilket ökar utgifterna på anslaget. Reformen medför även att antalet personer med garantipension ökar med ca 300 000 personer. Volymökningen kommer dock att dämpas något till följd av att utbetalningarna av garantipension till pensionärer som är bosatta inom EES, i Schweiz eller i Förenade kungariket kommer att upphöra fr.o.m. den 1 januari 2023. Detta omfattar ca 58 000 personer. Även reformen om justerade åldersgränser i pensionssystemet har en dämpande effekt på antalet personer med garantipension.

Medel behöver tillföras anslaget eftersom riksdagens beslut i enlighet med regeringens proposition Borttagande av regler för tillgodoräknande av försäkringstid i vissa situationer (prop. 2021/22:237, bet. 2021/22:SfU30, rskr. 2021/22:425) innebär att bosättningsstid i ett tidigare hemland inte längre ska kunna tillgodoräknas som försäkringstid för garantipension eller garantipension till omställningspension fr.o.m. den 1 januari 2023. Eftersom regeländringarna endast kom att omfatta nybeviljande av garantipension blir utgifterna högre än det som beslutades av riksdagen i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:SfU2, rskr. 2021/22:104).

Prisbasbeloppet beräknas öka under åren 2023–2025, vilket medför en höjande effekt på utgiftsnivån. Följsamhetsindexeringen beräknas öka i en något mindre utsträckning i förhållande till prisbasbeloppet för åren 2023–2025, vilket även det medför en höjande effekt på utgiftsnivån.

Anslaget 1:2 Efterlevandepensioner till vuxna

Regeringen föreslår att anslaget 1:2 Efterlevandepensioner till vuxna bestäms till 8 580 400 000 kronor för 2023. Anslaget får användas för utgifter för omställningspension, förlängd omställningspension, särskild efterlevandepension och änkepension samt för utgifter för garantipension till dessa förmåner enligt socialförsäkringsbalken och införandelagen.

Änkepensionen avskaffades 1990 och ersattes då av den tidsbegränsade och könsneutrala omställningspensionen. Övergångsbestämmelserna till reformen innebär dock att änkepensionen kommer att finnas kvar under decennier, och nya änkepensioner beviljas fortfarande enligt det äldre systemet. Omställningspensionen är tidsbegränsad till i normalfallet ett år och betalas endast ut till efterlevande som är yngre än 65 år (66 år fr.o.m. 2023) medan änkepensionen ofta är livsvarig. Änkepensionen dominerar därför i både antal och kostnader och svarar för ungefär 92 procent av de totala utgifterna inom anslaget. Antalet kvinnor med änkepension var ca 208 000 i december 2021. För åren 2022–2025 beräknas antalet kvinnor med änkepension minska med drygt 11 000 personer per år. Antalet kvinnor och män med omställningspension var ca 4 500 respektive 1 700 i december 2021. Prognosen för åren framöver är att antalet kvinnor och män med omställningspension kommer att vara i princip oförändrat. Sammantaget innebär detta att utgifterna på anslaget beräknas minska med mellan 4 och 6 procent per år.

Anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer

Regeringen föreslår att anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer bestäms till 13 448 100 000 kronor för 2023. Anslaget får användas för utgifter för bostadstillägg till pensionärer och särskilt bostadstillägg till pensionärer enligt socialförsäkringsbalken och införandelagen.

Bostadstillägget är inkomstprövat och statens utgifter för förmånen beror därför på pensionärernas inkomster och förmögenheter. En ökning av pensionsinkomsterna minskar behovet av bostadstillägg i genomsnitt. Att det totala antalet pensionärer har ökat över tid har dock inneburit att även antalet pensionärer som får bostadstillägg har ökat, även om andelen pensionärer som får bostadstillägg har minskat. I december 2021 fick 213 400 kvinnor och 81 700 män bostadstillägg. Antalet personer som får bostadstillägg beräknas öka bl.a. till följd av att antalet ålderspensionärer förväntas öka samt till följd av riksdagens beslut att höja bostadstillägget från augusti 2022 (prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:463 och prop. 2021/22:180, bet. 2021/22:SfU26, rskr. 2021/22:386).

Reformen om justerade åldersgränser i pensionssystemet har en dämpande effekt på volymen. Anslagsnivån minskas med 9 405 000 kronor eftersom den förra regeringens förslag om införande av en ny förmån, garantitillägg i bostadstillägget, inte antogs av riksdagen (prop. 2021/22:99 och prop. 2021/22:255, bet. 2021/22:FiU21, rskr. 2021/22:403).

Statens utgifter för bostadstillägg påverkas också av bostadskostnadernas utveckling.

Även pensionärens benägenhet att ansöka om bostadstillägg påverkar utgiftsutvecklingen. Det är inte känt hur många pensionärer som är berättigade till bostadstillägg, men som av någon anledning inte ansöker om förmånen. En större kunskap om förmånen och en förändrad benägenhet att ansöka kan påverka antalet personer som får bostadstillägg och därmed utgifterna.

Justering av den nedre inkomstgränsen i det särskilda bostadstillägget

Särskilt bostadstillägg kan bl.a. betalas ut till pensionärer som får bostadstillägg. Det särskilda bostadstillägget är inkomstprövat och betalas ut om inkomsten, efter avdrag för skälig bostadskostnad, understiger en skälig levnadsnivå. Vid beräkning av särskilt bostadstillägg används i princip samma inkomster som vid beräkning av bostadstillägg. Beräkningen är dock annorlunda, bl.a. genom att det i fråga om särskilt bostadstillägg är inkomsten efter skatteavdrag som används medan det vid beräkningen av bostadstillägg är inkomsten före skatteavdrag.

Vid beräkning av särskilt bostadstillägg finns det också en nedre gräns för vilken inkomst som lägst ska användas. Den nedre gränsen för personer födda 1937 eller tidigare är, per år, 2,221 prisbasbelopp för den som är ogift och 1,986 prisbasbelopp för den som är gift. Bestämmelsen innebär att om den faktiska inkomsten understiger den nedre gränsen påförs pensionären en fiktiv inkomst upp till den nedre inkomstgränsen.

Regeringen föreslår därmed att vid beräkning av särskilt bostadstillägg för personer som är födda 1937 eller tidigare ska inkomsterna anses utgöra lägst en tolfedel av 2,47 prisbasbelopp för den som är ogift och 2,235 prisbasbelopp för den som är gift, allt efter skatteavdrag. Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2023. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för bostadstillägg som avser tid före utgången av 2022.

När grundnivån i garantipensionen höjdes den 1 januari 2020 gjorde regeringen, med hänvisning till höjningen, bedömningen att den nedre inkomstgränsen i det särskilda bostadstillägget för personer som är födda 1937 eller tidigare samtidigt skulle justeras (prop. 2018/19:134, bet. 2019/20:SfU7, rskr. 2019/20:12). Grundnivån i garantipensionen höjdes ytterligare fr.o.m. den 1 augusti 2022 (prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:463). Någon justering av den nedre inkomstgränsen i det särskilda bostadstillägget gjordes dock inte i det senare lagstiftningsärendet. Regeringen bedömer att den nedre inkomstgränsen på samma sätt som gjordes i det tidigare lagstiftningsärendet bör justeras på så sätt att den även i fortsättningen motsvarar den maximala garantipensionen till personer födda 1937 eller tidigare.

Anslaget 1:4 Äldreförsörjningsstöd

Regeringen föreslår att anslaget 1:4 Äldreförsörjningsstöd bestäms till 1 105 400 000 kronor för 2023. Anslaget får användas för utgifter för äldreförsörjningsstöd enligt socialförsäkringsbalken.

Äldreförsörjningsstöd garanterar en lägsta ekonomisk standard för personer som är 65 år eller äldre (66 år fr.o.m. 2023). Stödet är inkomstprövat och avräknas mot alla andra inkomster. I december 2021 fick 15 000 kvinnor och 11 500 män äldreförsörjningsstöd. Antalet pensionärer med äldreförsörjningsstöd förväntas vara 22 500 personer 2023 och 22 800 personer 2024.

Anslagsnivån ökas med 115 000 000 kronor 2023 eftersom förslaget om införande av garantitillägg i bostadstillägget inte antogs av riksdagen.

Med anledning av att bosättningsstid i ett tidigare hemland inte längre ska kunna tillgodoräknas som försäkringstid för garantipension eller garantipension till omställningspension för flyktingar och andra skyddsbehövande fr.o.m. den 1 januari 2023 sänks nivån på anslaget jämfört med den av riksdagen beslutade budgetpropositionen för 2022. Detta görs eftersom det nya regelverket endast kommer att avse nybeviljande. Reformen som innebär en höjning av bostadstillägget och garantipensionen (prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:463 och prop. 2021/22:180, bet. 2021/22:SfU26, rskr. 2021/22:386) och reformen om justerade pensionsåldrar har dock en viss dämpande effekt på nämnda volymökningar och således på utgifterna för anslaget.

Anslaget 1:5 Inkomstpensionstillägg

Regeringen föreslår att anslaget 1:5 Inkomstpensionstillägg bestäms till 5 926 000 000 kronor för 2023. Anslaget får användas för utgifter för inkomstpensionstillägg enligt socialförsäkringsbalken.

Inkomstpensionstillägg är ett tillägg till den inkomstgrundade allmänna ålderspensionen. Det infördes den 1 februari 2021 och ges till dem som har arbetat ett helt arbetsliv med låg lön. Det syftar till att höja pensionerna för denna grupp. Inkomstpensionstillägget påverkas av storleken på ålderspensionärernas inkomstgrundade allmänna ålderspension och antalet år med pensionsgrundande inkomst. Eftersom förmånsbeloppet inte indexerats påverkas anslaget över tid av volymutvecklingen. Reformen om justerade åldersgränser i pensionssystemet har en dämpande effekt på volymen. I december 2021 var det 761 600 kvinnor och 485 800 män som fick inkomstpensionstillägg. Antalet som får inkomstpensionstillägg beräknas vara 1 243 000 personer 2023 och 1 225 000 personer 2024.

Anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten

Regeringen föreslår att anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten bestäms till 705 136 000 kronor för 2023. Anslaget får användas för Pensionsmyndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för den verksamhet som bedrivs av Min Pension i Sverige AB.

Regeringen anger att förslaget om en justering av den nedre inkomstgränsen i det särskilda bostadstillägget berör ett fåtal personer och bedömer därför att det endast får en marginell effekt för Pensionsmyndigheten.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget minskas med 4 044 000 kronor.

Bemyndigande

I propositionen föreslås att regeringen bemyndigas att för 2023 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Pensionsmyndighetens behov av likviditet vid handel med fondandelar som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 12 000 000 000 kronor.

Pensionsmyndigheten har en särskild kredit som ska användas för att finansiera likviditetsbehovet i samband med fondhandeln inom ramen för premiepensionssystemet. Behovet av krediten föranleds främst av det underskott som uppstår på grund av samtida köp- och säljtransaktioner med olika likvid dagar för fonderna och behovet av handelslagret i syfte att effektivisera handeln.

Krediten kan beslutas med stöd av 7 kap. 6 § budgetlagen.

Motionerna

I kommittémotion 2022/23:1959 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslås inga ändrade anslagsnivåer för utgiftsområde 11 jämfört med dem som föreslås i budgetpropositionen för 2023.

I kommittémotion 2022/23:2210 av Martina Johansson m.fl. (C) föreslås att riksdagen anvisar 2 686 000 kronor mindre till utgiftsområde 11 än vad som föreslås i budgetpropositionen för 2023. Motionärerna föreslår en sänkning av pris- och löneomräkningen, vilket påverkar de anslag som räknas upp med denna.

I kommittémotion 2022/23:2103 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) föreslås att riksdagen anvisar 1 740 000 000 kronor mer till utgiftsområde 11 än vad som föreslås i budgetpropositionen för 2023. Motionärerna föreslår en höjning av garantipensionen, vilket ökar anslaget med 1 050 000 000 kronor. Motionärerna föreslår även en höjning av bostadstillägget för pensionärer, vilket ökar det anslaget med 690 000 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Finansutskottet har föreslagit att riksdagen ska ställa sig bakom den ram för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom för 2023 som regeringen föreslår (bet. 2022/23:FiU1). Regeringen föreslår att utgiftsramen ska bestämmas till 55 394 136 000 kronor (prop. 2022/23:1). Socialförsäkringsutskottets ställningstagande till hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen bygger på förutsättningarna att riksdagen fastställer ramen för utgiftsområde 11 i enlighet med finansutskottets förslag.

Alla pensionärer, såväl kvinnor som män, ska kunna känna sig trygga ekonomiskt när de lämnar arbetslivet, och de som har jobbat ett helt arbetsliv har rätt till tillräckliga pensioner som ger en värdig ålderdom med god livskvalitet. Livsinkomstprincipen är bärande i det allmänna pensionssystemet – det ska finnas en tydlig koppling mellan förvärvsinkomster under livet och den inkomstgrundade allmänna pensionen. Det ska löna sig att arbeta och att ha arbetat. Arbete är vidare centralt för att klara finansieringen av den generella välfärden, särskilt i ljuset av en åldrande befolkning. För att dagens och framtidens pensionärer ska få en god ekonomisk tillvaro även på sikt är det således avgörande att alla som kan arbeta också gör det.

För de flesta pensionärer utgör den inkomstgrundade pensionen den huvudsakliga delen av den allmänna pensionen, men för de pensionärer som exempelvis har arbetat med låg lön under lång tid utgör grundskyddet alltså en viktig del av inkomsten. Grundskyddet för pensionärer, som utgör ett avsteg från livsinkomstprincipen, är avgörande för att skydda ekonomiskt svaga äldre och för att motverka ekonomisk utsatthet under ålderdomen.

Utskottet anser att regeringens lagförslag om justering av den nedre inkomstgränsen i det särskilda bostadstillägget är rimligt och ändamålsenligt.

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom och regeringens lagförslag.

Utskottet har inget att invända mot regeringens förslag om bemyndigande för Pensionsmyndigheten.

Med det anförda tillstyrker utskottet proposition 2022/23:1 utgiftsområde 11 punkterna 1, 3 och 4 och avstyrker motionerna 2022/23:1959 (V), 2022/23:2103 (MP) och 2022/23:2210 (C).

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 11, punkt 2 (S)

Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Kalle Olsson (S), Åsa Eriksson (S) och Ola Möller (S) anför:

Vi lever i en orolig tid. Rysslands hänsynslösa krig i Ukraina har stöpt om det säkerhetspolitiska läget i vårt närområde, samtidigt som Putins energikrig prövar både ekonomin och sammanhållningen i Europas länder. I Sverige pressas hushåll och företag både av hög inflation och ökande räntor. Reallönerna urholkas och den ekonomiska verkligheten tränger sig in i människors vardag. Därtill står Sverige inför en lågkonjunktur med ökande arbetslöshet. Det svåra ekonomiska läget sätter ljuset på behovet av ett tryggt samhälle, där välfärden levererar i hela Sverige och där vi möter tuffa tider tillsammans. Dessvärre möter inte regeringens budgetproposition för år 2023 den situation Sverige står inför. Budgetpropositionens förslag visar tydligt att Sverigedemokraterna och regeringspartierna saknar verklighetsförankrade lösningar på samhällsproblemen. Nu krävs en ansvarsfull politik som sätter välfärden och kampen mot samhällsproblemen främst, och som rustar Sverige och svenska folket för att möta tuffare ekonomiska tider. Vi måste stoppa våldet och bryta nyrekryteringen till den grova organiserade brottsligheten. Vi behöver ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden och säkra välfärdens finansiering så att det inte är barnen i skolan, patienterna i vården och de äldre i äldreomsorgen som får betala priset för lågkonjunkturen. Vi behöver öka takten i klimatomställningen och bygga ett hållbart samhälle, samtidigt som vi skapar gröna jobb i hela Sverige. Socialdemokraterna har lagt fram en budgetmotion som det går att lita på – med rejäla investeringar för att skydda välfärden, hushållens ekonomi och för att öka tryggheten i hela Sverige.

Eftersom finansutskottet i betänkande 2022/23:FiU1 har föreslagit att riksdagen ska ge budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 11. Socialdemokraternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Socialdemokraternas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:2074. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av våra reservationer om dels riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, dels rambeslutet.

2. Statens budget inom utgiftsområde 11, punkt 2 (V)

Tony Haddou (V) anför:

Sverigedemokraternas och regeringens budgetproposition präglas av en passivitet inför såväl stora strukturella samhällsproblem som effekterna av den pågående kostnadskrisen. Vänsterpartiet presenterar i sin budgetmotion en helt annan inriktning. Den ekonomiska politiken ska inriktas mot full sysselsättning och ekonomisk jämlikhet. Bördorna för de snabba prishöjningarna måste fördelas rättvist, med särskild hänsyn till de hushåll som har små marginaler. Samtidigt måste klimatomställningsarbetet accelereras betydligt för att vi ska nå våra klimatmål. Valfärdssektorn har under lång tid varit underfinansierad. Samhället behöver förnya sitt åtagande att säkerställa en god arbetsmiljö och goda arbetsvillkor för de som söker sig till förskolan, sjukvården, skolan och äldreomsorgen och för de som redan arbetar där. För Vänsterpartiet är det vidare en självklarhet att resurserna som är avsatta för att finansiera den gemensamma välfärden ska gå till utbildning, vård och omsorg och inte till kommersiella bolag som har etablerat sig i sektorn. I vårt samlade budgetförslag prioriterar vi att anvisa betydande resurser till välfärdssatsningar via generella statsbidrag. Tillsammans med våra satsningar på klimatområdet påverkar detta i praktiken direkt eller indirekt alla utgiftsområden.

Eftersom finansutskottet i betänkande 2022/23:FiU1 har föreslagit att riksdagen ska ge budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 11. Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Vänsterpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:1299. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av våra reservationer om dels riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, dels rambeslutet.

3. Statens budget inom utgiftsområde 11, punkt 2 (C)

Martina Johansson (C) anför:

Sverige står inför svåra ekonomiska tider. Priser, räntor och arbetslösheten stiger. Allt fler har inte råd att betala räkningar och tanka bilen. Samtidigt fortsätter världens utsläpp att öka. I detta allvarliga läge krävs att politiken fokuserar på det som är viktigt på riktigt – på att fler ska kunna få eller behålla ett jobb samt att klara klimatomställningen och ge människor i hela landet möjlighet att klara hushållsekonomin.

Centerpartiet kan konstatera att regeringen inte förmår att möta dessa utmaningar. Löften om att sänka priset på diesel vid pump med 5–10 kronor förbyttes i ett förslag om sänkta kostnader med drygt 40 öre. Det utlovade högkostnadsskyddet för höga elpriser lyser fortsatt med sin frånvaro. Över en natt avskaffades klimatbonusen för bilar, och klimatutsläppen förväntas stiga med den nya politiken. Trots löften om att regeringen avser att driva en liberal

och borgerlig politik föreslås nu att skatterna på jobb och företag höjs för att finansiera höjda ersättningar i arbetslöshetsförsäkringen.

I vår budgetmotion presenterar vi ett grönt och liberalt alternativ. Det är ett alternativ för fler jobb, minskade utsläpp och förstärkta möjligheter att bo och arbeta i hela Sverige. I budgetmotionen presenteras förslag för ökat jobbskapande genom sänkta kostnader för att anställa, minskat regelkrångel och värnandet av arbetslinjen. Klimatpolitiken förstärks med återinförd klimatbonus, ökade incitament för energieffektivisering och bättre villkor för produktion av klimatsmart el. I motionen beskrivs även konkreta lösningar på landsbygdens problem, där kostnaden för drivmedel sänks med 3 kronor per liter för boende på landsbygden, reseavdraget görs landsbygdsfokuserat och svensk livsmedelsförsörjning tryggas.

Eftersom finansutskottet i betänkande 2022/23:FiU1 har föreslagit att riksdagen ska ge budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 11. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Centerpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:2180. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av våra reservationer om dels riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, dels rambeslutet.

Förslaget till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 11 läggs fram i kommittémotion 2022/23:2210. Centerpartiet välkomnar de förslag till förändringar som görs på utgiftsområdet. Vi vill dock uppmana till att återupprätta respekten för Pensionsgruppen och arbeta för förslag som garanterar trygga pensioner och stärker livsinkomstprincipen. Vårt budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 11 innebär en justering av pris- och löneomräkningen, vilket innebär att anslaget för Pensionsmyndigheten minskas.

Centerpartiet anvisar 2 686 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 11 för 2023.

4. Statens budget inom utgiftsområde 11, punkt 2 (MP)

Annika Hirvonen (MP) anför:

Sverige präglas av höga energipriser, inflation, klimatkris och en kraftig förlust av biologisk mångfald, vilket skapar stora parallella utmaningar. Samtidigt pågår ett krig i Europa, svältkatastrofer och extrem fattigdom runt om i världen. Miljöpartiets budget för 2023 visar att det går att tänka nytt. Vi kan nå våra klimatmål trots tuffa ekonomiska tider och en osäker omvärld, samtidigt som vi ökar jämlikheten, stärker jämställdheten och tar tag i våra stora välfärdsutmaningar. Vi vill bygga ett nytt grönt folkhem. Regeringens politik och budgetproposition går tyvärr i helt motsatt riktning. Över en tredjedel av reformutrymmet läggs på ökade fossila subventioner, med ökade utsläpp som följd. De stärker inte välfärden utan utarmar centrala verksamheter för utbildning och vård.

Miljöpartiets budgetmotion innehåller en historiskt stor klimatsatsning på 100 miljarder kronor per år i tio år. Paketet innehåller pengar till industrins och hela samhällets omställning, en utbyggnad av den förnybara energin och kraftiga satsningar på energieffektivisering och klimatanpassning. För att alla ska kunna vara med i omställningen till en fossilfri fordonsflotta föreslår vi ett träffsäkert reseavdrag, en leasingcheck, bibehållen klimatbonus för elbilar och höjd skatt på bensin- och dieslbilar. Vi lägger fram en kraftig förstärkning av miljöarbetet för att stoppa överfisket, bevara levande sjöar och hav, återveta fler våtmarker och skapa bättre system för att bevara värdefull natur.

Vår budget tar fasta på att samarbete bygger styrka. Gemensamma globala utmaningar löser vi tillsammans. Därför föreslår vi en biståndsbudget där målet är 1,25 procent av BNI och 200 miljoner kronor till Loss and damage-fonden inom COP27.

Människor måste också ha ekonomiskt stöd i krisen. Därför föreslår vi en skattereduktion för människor som bor i glesbygd och höjt barnbidrag, studiestöd, höjd allmän pension och inför ett högkostnadsskydd på tandvård.

Att välfärden fungerar är avgörande för människors vardag och trygghet. Utbildning och vård ska hålla hög kvalitet för alla. Högre generella statsbidrag till landets kommuner och regioner är då avgörande. Våldet måste minska, såväl på gatorna som i hemmet. Ökat stöd till kvinnojourerna måste till.

Finansutskottet har föreslagit att riksdagen ska besluta att de samlade utgifterna för utgiftsområde 11 inte får överstiga 55 394 136 000 kronor 2023 (bet. 2022/23:FiU1). Eftersom Miljöpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan vi inte reservera oss till förmån för detta förslag. Miljöpartiets budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer vi att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Miljöpartiets politik inom utgiftsområde 11.

Miljöpartiets förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:2275. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av våra reservationer om dels riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, dels rambeslutet.

Miljöpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 11 läggs fram i kommittémotion 2022/23:2103 och innebär satsningar för att det ska gå att leva på sin inkomst när man går i pension. Den allmänna pensionen behöver höjas, med fokus på de lägsta pensionerna. Förslagen medför att anslaget 1:1 Garantipension till ålderspension och 1:3 Bostadstillägg till pensionärer ökas.

Sammantaget anvisar vi 1 740 000 000 kronor mer än regeringen till utgiftsområde 11 för 2023.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2022/23:1 Budgetpropositionen för 2023 utgiftsområde 11:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.1 och 3.9).
2. Riksdagen godkänner målet för utgiftsområdet (avsnitt 3.4.1).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2023 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Pensionsmyndighetens behov av likviditet vid handel med fondandelar som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 12 000 000 000 kronor (avsnitt 3.10.6).
4. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2023 inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom enligt tabell 1.1.

Motioner från allmänna motionstiden 2022/23

2022/23:1959 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2022/23:2103 av Annika Hirvonen m.fl. (MP):

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom enligt förslaget i tabell A i motionen.

2022/23:2210 av Martina Johansson m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2023 inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet
vid ålderdom

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen			
		S	V	C	MP
1:1 Garantipension till ålderspension	25 629 100	±0	±0	±0	1 050 000
1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	8 580 400	±0	±0	±0	±0
1:3 Bostadstillägg till pensionärer	13 448 100	±0	±0	±0	690 000
1:4 Äldreförsörjningsstöd	1 105 400	±0	±0	±0	±0
1:5 Inkomstpensionstillägg	5 926 000	±0	±0	±0	±0
2:1 Pensionsmyndigheten	705 136	±0	±0	-2 686	±0
Förslag till anslag utöver regeringens förslag					
99:1 Höjd inkomstpension	±0	±0	±0	±0	±0
Summa för utgiftsområdet	55 394 136	±0	±0	-2 686	1 740 000

BILAGA 3

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 102 kap. 30 § socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

102 kap.**30 §¹**

Summan av inkomsterna enligt 29 § 1–3 ska alltid anses utgöra lägst en tolfedel av det för den försäkrade gällande fribeloppet enligt 17–19 §§ efter avdrag för beräknad preliminär skatt enligt 29 § 1. I fråga om makar ska inkomsterna för var och en av dem beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda inkomster.

För den som är född 1937 eller tidigare ska inkomsterna i stället för de belopp som anges i 17 §, alltid, efter avdrag för beräknad preliminär skatt enligt första stycket, anses utgöra lägst en tolfedel av

– 2,221 prisbasbelopp för den som är ogift, och	– 2,47 prisbasbelopp för den som är ogift, och
– 1,986 prisbasbelopp för den som är gift.	– 2,235 prisbasbelopp för den som är gift.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bostadstillägg som avser tid före utgången av 2022.

¹ Senaste lydelse 2019:651.